

ZAGRANICZNE SYSTEMY SZKOLNICTWA WYŻSZEGO

PRAKTYCZNY PRZEWODNIK PO UZNAWALNOŚCI WYKSZTAŁCENIA

Publikacja współfinansowana jest przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój (PO WER).

MATERIAŁ INFORMACYJNY OPRACOWANY PRZEZ
BIURO UZNAWALNOŚCI WYKSZTAŁCENIA – ENIC-NARIC POLSKA

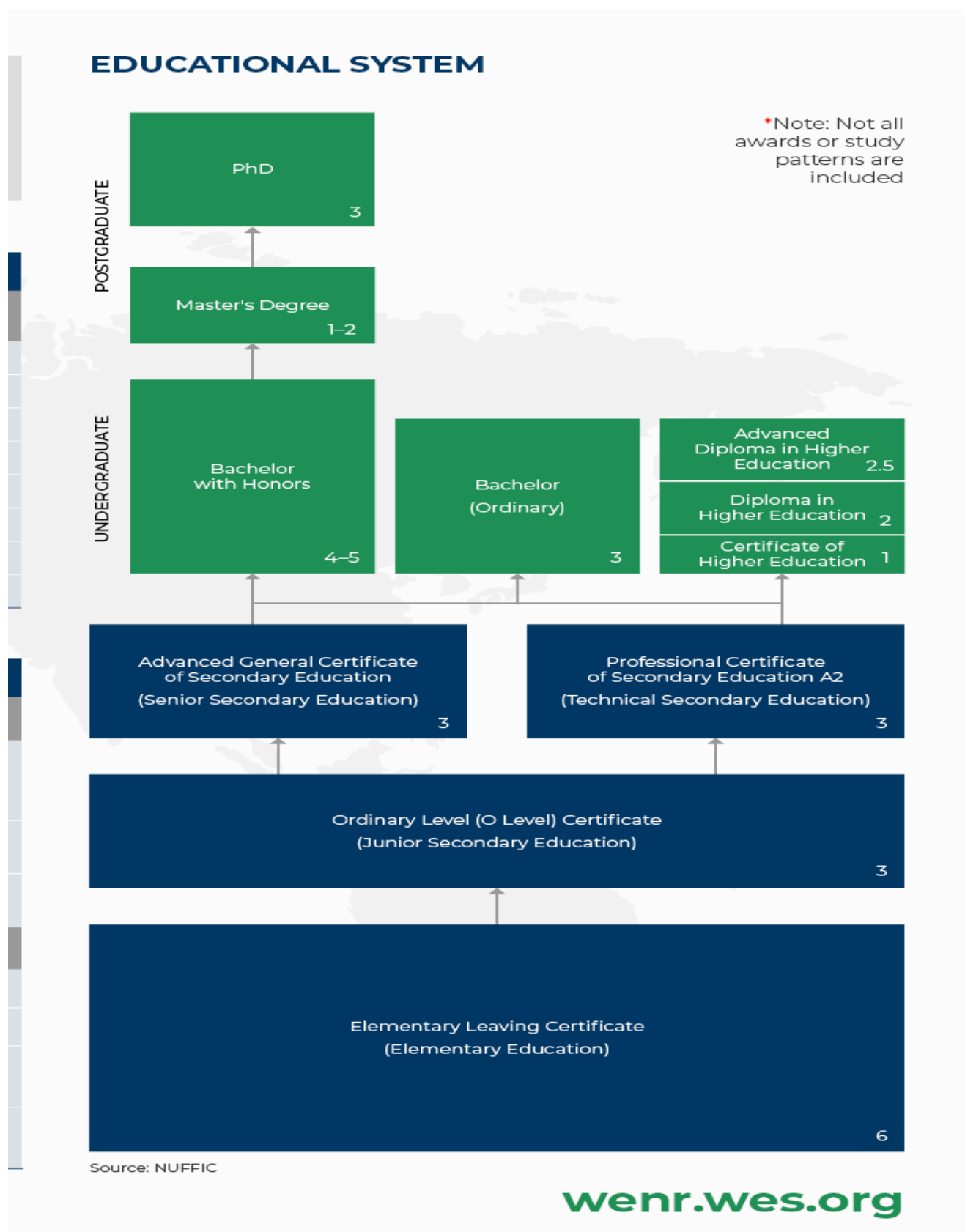
Spis treści

Spis treści	2
Schemat systemu edukacji Rwandy	3
Dokumenty uprawniające do podjęcia studiów pierwszego stopnia i studiów jednolitych	4
Studia krótkie	4
Studia pierwszego stopnia	5
Studia drugiego stopnia	5
Studia trzeciego stopnia.....	6
Skala ocen	6
Listy uczelni.....	7
Tabela ewaluacyjna rwandyjskich dyplomów	8

Noty prawne

1. Opracowanie udostępnione jest na licencji [Creative Commons Attribution-NonCommercial-NoDerivatives 4.0 International \(CC BY-NC-ND 4.0 International\)](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/).
2. Informacje zawarte w opracowaniu służą wyłącznie celom informacyjnym i edukacyjnym i nie stanowią źródła prawa, urzędowej interpretacji przepisów prawa, a także nie są oficjalnym stanowiskiem właściwych organów lub władz.

Schemat systemu edukacji Rwandy

Źródło: <https://wenr.wes.org/wp-content/uploads/2019/10/WENR-1019-CP-Rwanda-1.png>

Dokumenty uprawniające do podjęcia studiów pierwszego stopnia i studiów jednolitych

Uczniowie, którzy ukończyli 9-letnią edukację na poziomie gimnazjalnym, zdali Primary Leaving National Examination i otrzymali świadectwo Ordinary Level (O Level) Certificate, mogą kontynuować 3-letnią edukację na poziomie ponadgimnazjalnym. Po jej ukończeniu i zdaniu państwowego egzaminu końcowego (A level examination)) uczniowie szkół ogólnokształcących otrzymują **Advanced General Certificate of Secondary Education (A2)**, zaś uczniowie szkół o profilu zawodowym – **Professional Certificate of Secondary Education (A2)**. Oba świadectwa uprawniają ich posiadaczy do ubiegania się o przyjęcie na studia wyższe w Rwandzie.

Uzyskane w Rwandzie świadectwo, uprawniające do podejmowania studiów wyższych, podlega w Polsce uznaniu zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty. Szczegółowe informacje dostępne są na stronie opracowanej przez Departament Współpracy Międzynarodowej Ministerstwa Edukacji i Nauki, właściwy w kwestii uznawalności świadectw: <https://www.gov.pl/web/edukacja/uznawanie-wykształcenia-uzyskanego-za-granica>.

Studia krótkie

Studia krótkie kończą się uzyskaniem następujących dokumentów:

- **Certificate of Higher Education** – wydawany po ukończeniu 1 roku kształcenia (120 kredytów),
- **Diploma of Higher Education** – wydawany po ukończeniu 2 lat kształcenia (240 kredytów),
- **Advanced Diploma of Higher Education** – wydawany po ukończeniu 2,5 lat kształcenia (300 kredytów).

Dokumentami uprawniającymi do ubiegania się o przyjęcie na studia krótkie są Advanced General Certificate of Secondary Education (A2) oraz Professional Certificate of Secondary Education (A2).

Certificate of Higher Education oraz Diploma of Higher Education /Advanced Diploma of Higher Education nie mają swojego odpowiednika w polskim systemie edukacji i z tego względu nie podlegają w naszym kraju formalnemu uznaniu. Po przyjęciu kandydata na studia wyższe pierwszego stopnia polska uczelnia może jednak zaliczyć na ich poczet zajęcia zrealizowane w trakcie trwania ww. programów kształcenia. Zaliczenie zajęć następuje na zasadach określonych w regulaminie studiów.

Studia pierwszego stopnia

Podstawą przyjęcia na studia pierwszego stopnia w Rwandzie jest Advanced General Certificate of Secondary Education (A2) lub Professional Certificate of Secondary Education (A2). Wiele uczelni w procedurze rekrutacji stawia kandydatom dodatkowe kryteria, np. wymóg uzyskania w trakcie A level examination wysokiej średniej z danego przedmiotu, a także zdanie na określonym poziomie egzaminu z języka angielskiego.

Studia pierwszego stopnia w Rwandzie są bardzo zróżnicowane – zarówno jeśli chodzi o czas ich trwania, jak i o poziom uzyskiwanych w ich wyniku kwalifikacji. Dyplom nadający tytuł **Bachelor (Ordinary)** uzyskiwany jest z reguły po 3 latach studiów (minimum 360 kredytów), zaś dyplom nadający tytuł **Bachelor with Honours** uzyskiwany jest po ukończeniu 4-5-letniego programu studiów i obronie pracy (minimum 480 kredytów). Studia pierwszego stopnia na kierunku farmacja trwają 5 lat i kończą uzyskaniem dyplomu **Bachelor of Pharmacy Honours** (BPharm), zaś studia na kierunku medycyna i stomatologia trwają 6 lat i kończą uzyskaniem dyplomu **Bachelor of Medicine and Surgery Honours** (BMS) i **Bachelor of Dental Surgery Honours** (BDS).

Dokumentem uprawniającym do ubiegania się o przyjęcie na studia drugiego stopnia w Rwandzie jest dyplom **Bachelor with Honours Secondary Class Upper Division**.

Zgodnie z art. 326 ust. 2 ww. ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce uzyskany w Rwandzie dyplom ukończenia studiów pierwszego stopnia, dający w tym kraju prawo do kontynuacji kształcenia na studiach drugiego stopnia, uprawnia w Polsce do:

- kontynuacji kształcenia na studiach drugiego stopnia,
- kontynuacji kształcenia na studiach podyplomowych.

Polski odpowiednik rwandyjskiego dyplomu, uzyskanego po ukończeniu studiów pierwszego stopnia, może zostać ustalony w drodze nostryfikacji, w oparciu o rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 28 września 2018 r. w sprawie nostryfikacji dyplomów ukończenia studiów za granicą oraz potwierdzania ukończenia studiów na określonym poziomie.

Studia drugiego stopnia

Prawo do wstępu na studia drugiego stopnia mają w Rwandzie posiadacze dyplomów **Bachelor with Honours Secondary Class Upper Division**, legitymujący się dodatkowo dobrą znajomością języka angielskiego. Studia trwają od 1 do 2 lat (120-240 kredytów). Warunkiem ich ukończenia jest zwykle napisanie pracy dyplomowej lub realizacja projektu. Absolwentom nadawany jest tytuł **Master** w różnych dziedzinach, np. Master of Arts, Master of Science, Master of Business Administration. Dyplomy Master uprawniają do ubiegania się o przyjęcie na studia doktoranckie.

Zgodnie z art. 326 ust. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce uzyskany w Rwandzie dyplom ukończenia studiów drugiego stopnia, dający w tym kraju prawo ubiegania się o nadanie stopnia doktora, uprawnia w Polsce do:

- kontynuacji kształcenia na studiach drugiego stopnia,
- kontynuacji kształcenia na studiach podyplomowych,
- ubiegania się o przyjęcie do szkoły doktorskiej lub o nadanie stopnia doktora.

Polski odpowiednik rwandyjskiego dyplomu, uzyskanego po ukończeniu studiów drugiego stopnia lub studiów jednolitych, może zostać ustalony w drodze nostryfikacji, w oparciu o rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 28 września 2018 r. w sprawie nostryfikacji dyplomów ukończenia studiów za granicą oraz potwierdzania ukończenia studiów na określonym poziomie.

Studia trzeciego stopnia

Doktorat jest najwyższą kwalifikacją z zakresu szkolnictwa wyższego, jaką można uzyskać w Rwandzie. Warunkiem wstępu na studia doktoranckie jest posiadanie dyplomu Master. Studia doktoranckie trwają co najmniej 3 lata. W czasie ich trwania doktorant prowadzi pracę badawczą oraz przygotowuje rozprawę doktorską. Po jej obronie nadawany jest stopień **Doctor of Philosophy (PhD)**.

Polski odpowiednik rwandyjskiego stopnia naukowego może zostać ustalony w drodze nostryfikacji, w oparciu o rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 28 września 2018 r. w sprawie nostryfikacji stopni naukowych i stopni w zakresie sztuki nadanych za granicą.

Skala ocen

W Rwandzie funkcjonują następujące skale ocen:

w szkolnictwie średnim:

Skala literowa	Skala procentowa
A (6 punktów)	75-100 70-74
B (5 punktów)	65-69
C (4 punkty)	60-64
D (3 punkty)	55-59
E (2 punkty)	50-54
S (pomocnicza, 1 punkt)	0-49
F (0 punktów)	-

w szkolnictwie wyższym:

1) skala ocen stosowana w University of Rwanda:

Skala literowa	Skala procentowa	Skala punktowa	Klasyfikacja
A	80-100	5	First Class Honours
B+	70-79.99	4	Second Class Honours, Upper Division
B	60-69.99	3	Second Class Honours, Lower Division
C	50-59.99*	2	Third Class
F	0-49.99	0	-

* 50 procent to minimum wymagane do zaliczenia egzaminu i uzyskania dyplomu. Na kierunkach takich jak medycyna wymagane do zaliczenia minimum to 60 lub 70 procent.

2) skala ocen od 0 do 20, stosowana przez inne szkoły wyższe (np. National University of Rwanda), gdzie 20 jest oceną maksymalną, a 10 – minimalną.

Skala	Klasyfikacja
16-20	Very good
14-15	Good
12-13	Quite good
10-11	Pass

Listy uczelni

Listy uznanych w Rwandzie uczelni państwowych i prywatnych dostępne są na stronie Rady Szkolnictwa Wyższego (Higher Education Council) Ministerstwa Edukacji Rwandy:

<https://hec.gov.rw/index.php?id=86>

Tabela ewaluacyjna rwandyjskich dyplomów

Nazwa dyplomu/kwalifikacji	Uznanie dyplomu w celu kontynuacji kształcenia w Polsce	Uznanie w innych celach
Certificate of Higher Education	Możliwość zaliczenia okresu studiów na poczet studiów pierwszego stopnia.	Brak odpowiednika w polskim systemie edukacji
Diploma of Higher Education		
Advanced Diploma of Higher Education		
Bachelor (Ordinary)	Brak możliwości kontynuacji kształcenia na studiach drugiego stopnia i studiach podyplomowych bez nostryfikacji. Możliwość zaliczenia okresu studiów na poczet studiów pierwszego stopnia.	Nostryfikacja
Bachelor with Honours (lower second class division)		
Bachelor with Honours (minimum upper second class division)	Możliwość kontynuacji kształcenia na studiach drugiego stopnia i studiach podyplomowych.	Nostryfikacja
Master	Możliwość kontynuacji kształcenia na studiach drugiego stopnia, studiach podyplomowych, w szkole doktorskiej oraz ubiegania się o nadanie stopnia doktora.	Nostryfikacja
Doctor of Philosophy	Nostryfikacja	Nostryfikacja